

soudu volal obžalovaný V. z průvodu stávkujícího dělnictva na jednoho z pracujících dělníků, Jana Š-u, nestydí-li se a není-li to hanba, byl četníky jako vůdce stávkujícího dělnictva zvlášť upozorněn na následky, kdyby jejich vyzvání k rozchodu nebylo uposlechnuto a bylo pak stávkující dělnictvo, které v něm jako v tajemníku vidělo svou oporu, jeho jednáním posíleno a poštíváno. Nelze vyloučiti, že by byl nalézací soud, kdyby se nebyl dopustil naznačeného právního omylu a kdyby byl měl zřetel ke skutečnostem posléz uvedeným, přiznal okolnosti, že obžalovaný šel v čele průvodu, význam skutečnosti, nasvědčující tomu, že obžalovaný byl pořadatelem průvodu, a nebyl by dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že průvod ten uspořádal obžalovaný.

Čís. 1989.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

Vyjma případy ř. 288 čís. 3 a ř. 350 čís. 1 tr. ř., kdy Nejvyšší soud rozhodne ve věci samé, nastávají následky s odsouzením spojené od tehdejška, t. j. od doby vynesení rozsudku první stolice. Není proto ku vyloučení podmíněného odsouzení dle ř. 2 čís. 1 zákona potřebí p r á - o p l a t n é h o předchozího odsouzení.

»Trestem« v ř. 3 čís. 1 zákona není míněna dotyčná zákonná trestní sazba, nýbrž trest v konkrétním případě obžalovanému skutečně uložený.

Pokud k vyloučení polehčující okolnosti dle ř. 46 písm. b) tr. zák. stačí i předchozí nepravoplatné odsouzení.

(Rozh. ze dne 19. května 1925, Zm II 94/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 10. ledna 1925, pokud jím byl obžalovanému Rudolfu F-ovi povolen podmíněný odklad výkonu trestu, a pokud u obžalovaných Rudolfa F-a a Cyrila P-a bylo vysloveno podmíněné odsouzení se zkušební dobou pěti let, zrušil výrok, jímž byl Rudolfu F-ovi povolen podmíněný odklad výkonu trestu a odsouzení tohoto obžalovaného prohlásil za nepodmíněné. Na toto rozhodnutí poukázal zmateční stížnost pokud napadla výrok, stanovící zkušební lhůtu pětiletou u tohoto obžalovaného. Rovněž zrušil výrok, stanovící u obžalovaného Cyrila P-a zkušební dobu pětiletou; ve příčině ustanovení případné nové lhůty, zkušební poukázal na vyřízení odvolání. Zároveň vyhověl Nejvyšší soud jako soud zrušovací v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství z výroku o trestu a trest obžalovaným zvýšil; rovněž vyhověl odvolání státního zastupitelství k výroku, jímž byl povolen obžalovanému Cyrilu P-ovi podmíněný odklad výkonu trestu a odsouzení to prohlásil nepodmíněným. Odvolání státního zastupitelství z téhož výroku ohledně obžalovaného Rudolfa F-a odkázal na rozhodnutí zmateční stížnosti. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Rozsudkový výrok, jímž trest, uložený obžalovanému Rudolfu F-ovi, vysloven byl podmíněně, a na jehož odůvodněnou uvádí se v rozhodovacích důvodech mimo jiné, že obžalovaný je dosud zachovalým, napadá zmateční stížnost státního zástupce s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 11 Šu 281 tr. ř. námitkou, že je u tohoto obžalovaného podmíněně odsouzení podle Šu 2 zákona čís. 562/1919 sb. z. a n. vyloučeno. Státní zastupitelství poukazuje k odůvodnění tohoto názoru na to, že byl Rudolf F. rozsudkem krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 12. února 1921 č. j. Vr X 3405/20 pro zločiny rušení veřejného pokoje podle Šu 65 c) tr. zák. a veřejného násilí podle Šu 68 tr. zák. odsouzen k těžkému žaláři v trvání 2 a 1/2 roku zostřenému jedním tvrdým ložem 1/4letně a že tento rozsudek byl rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 3. listopadu 1921, č. j. Kr II 194/21 co do viny potvrzen za současného snížení trestu na 15 měsíců těžkého žaláře, zostřeného jedním postem měsíčně. Námitce dlužno přiznati oprávnění. Trestné činy, jimiž byl obžalovaný F. napadeným rozsudkem uznán vinným, spáchány byly dne 3. září. 1921, tedy v době mezi 12. únorem 1921, kdy byl proti F-ovi vynesena rozsudek krajského soudu v Uh. Hradišti Vr X 3405/20 a mezi dnem 3. listopadu 1921, kdy o věci rozhodl Nejvyšší soud. Dlužno vzhledem k tomu, že rozsudky Vr X 3405/20 a Kr II 194/21 nebylo vysloveno, že obžalovaný spáchal činy, o něž šlo, z pohnutky nízké a nečestné, řešiti pouze otázku, zda dlužno míti za to, že by obžalovaný již dříve, totiž před 3. zářím 1921 odsouzen pro zločin na dobu delší 3 měsíců, jinými slovy, zda ku vyloučení podmíněného odsouzení dle Šu 2 zákona čís. 562 z roku 1919 sb. z. a n. bylo nutno, by rozsudek, jímž byl obžalovaný již dříve, totiž před 3. zářím 1921 odsouzen pro zločin na dobu delší 3 měsíců, byl právoplatným. Rozsudkem prvé stolice prohlašuje se v případě odsuzujícího výroku, že obžalovaný porušil určitou právní normu a že se mu proto určuje trest v určité výši. Rozhodnutím nejvyššího soudu, takový výrok potvrzujícím, se prohlašuje, že rozsudek ten není zmatečným, že hová zákonu a, i když trest v případě odvolání Nejvyšším soudem se zmírní, nepozbývá rozsudek prvé stolice své deklaratorní povahy i co se výše trestu týče, ovšem v té míře, jak jej Nejvyšší soud určil. Dlužno proto za to míti — vyjmouc případy Šu 288 čís. 3 a 350 čís. 1 tr. ř., kde Nejvyšší soud rozhodne ve věci samé — že následky, s odsouzením spojené nastávají od tehdejška, totiž od doby vnesení rozsudku prvé stolice. Tomu mínění nasvědčuje i § 411 čtvrtý odstavec tr. ř. ve znění zákona čís. 1/1919 sb. z. a n.; neboť v těch případech, kde Nejvyšší soud nerozhodl ve věci samé, nepodává Nejvyšší soud ani posudek o žádostech o milost, a nasvědčují mu i slova Šu 7 zákona čís. 562 z roku 1919 sb. z. a n., »že se objeví potřeba rozhodnutí o podmíněném odsouzení teprve po rozsudku vyšší stolice«. Proto bylo zmateční stížnosti státního zastupitelství v tomto směru vyhověti a trest F-ovi přisouzený prohlásiti za bezpodmínečný z důvodů Šu 2 zákona čís. 562/1919. K vývodům generální prokuratury, hájícím stanovisko, že ku vyloučení podmíněného odsouzení jest potřebí právoplatného odsouzení, dlužno uvésti ještě toto:

Ustanovení druhého odstavce §u 2 zákona čís. 562/1919 sb. z. a n. upravuje, od kdy se má počítati lhůta 5 případně 10 let, po jejímž uplynutí obmezení §u 2 prvý odstavec zákona již neplatí; ustanovení to souvisí s výkonem, promlčením a prominutím trestu, právoplatně přisouzeného, a netýče se tudíž výroku soudu, nýbrž jeho výkonu. Pokud bylo generální prokuraturou poukazováno na to, že slova »již dříve odsouzen« mají též smysl, jaký příkládán byl obratu »již jedenkrát (pro přemršťování cen) odsouzen« §§ů 20 čís. 2 a) a 21 čís. 2 a) cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., stačí poukázati na to, že zákon o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., vydaný téhož dne, jako zákon o podmíněném odsouzení, by nejasnost uvedeného cís. nařízení odstranil, v obdobných §§ech 7 čís. 3, 8 čís. 3 a 9 čís. 3 a) používá důsledně obratu »byl-li pachatel již jednou právoplatně odsouzen pro předražování«. Zákonodárce by byl zajisté, kdyby byl mínil v §u 2 zákona o podmíněném odsouzení právoplatné odsouzení, tomuto svému mínění dal tímž způsobem průchod, jako v citovaných ustanoveních zákona o válečné lichvě. Generální prokuraturou bylo dále poukazováno na to, že, i když v tomto případě nejde vzhledem k tomu, že nový trestný čin spáchán byl po dřívějším rozsudku prvé stolice, přesně o případ, upravený formálně předpisem §u 265 tr. ř., za jehož podmínek dřívější trest nevyklučuje podmíněného odkladu trestu ani tehdy, byl-li uložen pro čin povahy, vytknuté v §u 2 zákona o podmíněném odsouzení (Sb. n. s. č. 1017), jedná se přece o případ podstatně podobný, uváží-li se zejména, že rozhodnutím Nejvyššího soudu Kr II 194/21 byl obžalovanému k jeho odvolání trest, uložený mu rozsudkem prvé stolice, těžkým žalářem v trvání dvou a půl roku, zostřeným jedním tvrdým ložem čtvrtletně, snížen na trest shora uvedený, byl mu tedy trest právoplatně uložen teprve úmto rozhodnutím, tudíž po té, kdy spáchal nový trestný čin. Nejvyšší soud názoru toho nesdílí proto, poněvadž ustanovení §u 265 tr. ř. jsou, jak z ustanovení §u 56 tr. ř. plyne, ustanovení vyjimečná, jichž obdoby při podmíněném odsouzení použití nelze, čemuž nasvědčují též ustanovení §§ů 6 čís. 1 a 7 zákona o podmíněném odsouzení.

Rozsudkový výrok, jímž byla zkušební doba u obžalovaných Rudolfa F-a a Cyrila P-a, odsouzených podmíněně, stanovena na pět let, napadá zmateční stížnost opět s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 11 §u 281 tr. ř., zřejmě ve prospěch obžalovaných, plně oprávněnou námitkou, že se tak vzhledem k tomu, že u obou obžalovaných jde o trest na svobodě, nepřesahující šesti měsíců, stalo proti ustanovení §u 3 zákona o podmíněném odsouzení, dle něhož doba zkušební činí, jde-li o trest peněžitý, neb o trest na svobodě do šesti měsíců, rok až tři léta.

Že »trestem« není tu míněna zákonná trestní sazba, nýbrž trest, v konkrétním případě obžalovanému skutečně uložený, je patrné zejména z druhého odstavce §u 3 zákona o podmíněném odsouzení, dle něhož v případě, byl-li kromě trestu na svobodě uložen také trest peněžitý, rozhoduje o délce doby zkušební úhrn hlavního trestu a trestu náhradního, stanoveného pro případ nedobytnosti trestu na penězích. Rozhodnutí o zmateční stížnosti státního zastupitelství v tomto směru, pokud se týče obžalovaného F-a, stalo se dřívějším rozhodnutím bez-

předmětným. Pokud pak se týče obžalovaného Cyrila P-a bylo jí z uvedených důvodů vyhověti, výrok ten jako zmatečný zrušiti a uznati jak ve výroku uvedeno.

Státní zastupitelství vytýká právem, že tresty, jež nalézací soud obžalovaným vyměřil, jsou nízké a neodpovídají míře jejich provinění. Odvolání dlužno přisvědčiti, že soud neprávem vzal u obžalovaného Rudolfa F-a za polehčující zachovalost. Neboť, třebaže v době, kdy obžalovaný se dopustil trestných činů, jež nyní jsou předmětem opravných prostředků, t. j. dne 3. září 1921, nebyl ještě právoplatným odsuzující rozsudek krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 12. února 1921, č. j. Vr X 3405/20, kterýžto rozsudek byl pak rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 3. listopadu 1921, č. j. Kr II 194/21 potvrzen co do viny za současného snížení trestu na 15 měsíců těžkého žaláře, přece zejména vzhledem ke shora již zdůrazněné deklaratorní povaze výroku soudu nelze tvrditi, že před trestnými činy, jimiž byl obžalovaný F. uznán vinným napadeným rozsudkem, jeho chování bylo bezúhonné, jak toho vyžaduje ustanovení §u 46 písm. b) tr. zák., by mohlo býti pokládáno za okolnost polehčující.

Čís. 1990.

Řetězy, používané trvale při vozících, jimiž se dopravuje uhlí z uhelného dolu, jsou příslušenstvím vozíků (§ 294 obč. zák.) a jako takové dlužno je pokládati za zařízení v dolech ve smyslu §§u 85 c), 337 tr. zák.

(Rozh. ze dne 20. května 1925, Zm I 212/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 19. února 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§u 335 a 337 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř. uplatňuje stížnost, že mylným jest použití §u 337 tr. zák. na tento případ, poněvadž prý řetězy, na které se opomenutí obžalovaného bezprostředně vztahovalo, nelze považovati za zařízení v dolech. Stížnost je bezdůvodna. Přehlíží, že řetězů používalo se trvale při vozících, jimiž se dopravovalo uhlí z uhelného dolu, a to tak, že dolejší řetěz sloužil k tahu a hořejší měl za účel zabrániti, aby se vozík při jízdě, jsa nakloněn, nepřekotil. Z toho plyne, že řetězy ty byly dle povahy věci, po případě dle vůle majitele dolu určeny k trvalému užívání při vozících jakožto věci hlavní a že řetězy ty dlužno proto ve smyslu §u 294 obč. zák. považovati za příslušenství vozíků těch. V důsledku toho nelze na řetězy ty pohlížeti právnicky jako na věc samostatnou, ježto pro své trvalé určení (věnování) k účelům věci hlavní (vozíku) pozbyly samostatné jsou-